

ČESKÉ ŠKOLY A NĚMECKÝ JAZYK

AUTOR:
MIROSLAV
ŽÁK

FOTO:
JAROSLAV
ŠASTNÝ

1. a 2. dubna 2009 proběhlo celostátní kolo Soutěže v německém jazyce. Celkem asi 70 účastníků ze základních a středních škol soutěžilo v 5 kategoriích.

Kategorie II je určena žákům 8. a 9. ročníků ZŠ, p i emž IIA je pro ZŠ s rozšířenou výukou jazyka, víceletým gymnáziím je určena IIB a zvláštní kategorie je určena soutěžícím z bilingvního prostředí (IIC). Kategorie III je určena soutěžícím ze středních škol, op t se zvláštní kategorií (IIB) pro bilingvní účastníky.

Německá jazyková soutěž má kromě dlouhé tradice i vysokou prestiž a je garantovaná Národním institutem dětí a mládeže a MŠMT. Již několik let na její organizaci spolupracuje Goethe-Institut v Praze, v jehož příjemných prostorách soutěž probíhá.

Ze všeho nejdříve nás zajímalo, zdali se naše komplikované vztahy z minulosti nep enáší i nad ti.

Já u ím na základní škole a tam se tyto problémy v bec nepromítají, říká paní učitelka Marie Skolková, která u í v Košetících v kraji Vyso ina. Německo nebo Rakousko jsou vnímány, jako zajímavé země, kam se dá jezdit s rodiči. A pokud se týká vztahu k německému jazyku, projevuje se, že je stále více upřednostňována angličtina. Němečina proto ustupuje poněkud do pozadí.

Jak velký je v současné době, podle vaší zkušenosti, zájem o němčinu? Ptáme se paní učitelky Bronislavy Brožkové z Chrastí u Chrudimi.

V současné době zájem klesá, protože podle rámcových vzdělávacích programů všechny děti dávají přednost angličtině a němčina se jako první jazyk na základních školách již představuje. Žáci si ji přibírají v sedmé nebo v osmé třídě jako volitelný předmět.

Radikální skupiny mladých nacionalistů pod heslem „eachy each my!“ zneužívají často neznalost určitých nepřijemných témat v našich vzájemných vztazích. Snažíte se tato bílá místa přivyužití nějak zaplnit?

Přivyužití německého jazyka se tímto otázkám tolik nevěnujeme, ale zabýváme se tím v dějepise, výchově kolektivistů a výchově osobnosti.

V některých školách se zajímají žáci i učitelé o problematiku holocaustu. Děláte také něco takového?

Děláme. Každý rok na naší škole probíhá v rámci dějepisu a občanské výchovy projekt, který má jako hlavní téma holocaust. Starší žáci se seznamují s touto problematikou, vyhledávají různé materiály, například si připraví fotografie, pozvou si někdy pamětníky a podobně. To, co se dozvědí, dále zpracují a snaží se to vše sdělit mladším žákům jazykem, kterému dobře rozumí. Naše škola se v poslední době snaží hodně využívat projektové využití v rámci školských vzdělávacích programů, kromě toho besedy, filmy a podobně. Zjistili jsme totiž, že je to pro žáky daleko přínosnější, než když jim jeden učitel v rámci svého předmětu něco vykládá.

Tolik učitelé. Druhý den jazykové soutěže byl vyhrazen i do školákům. Rozhodli jsme se tedy, že poskytneme prostor právě studentům.

Jak dlouho se učíte němcky? Ptáme se studenta Petra Kameníka z Gymnázia Jihlava.

Te to bude devátý rok.

Učíte němckou literaturu v originále?

Samozřejmě, protože je to lepší než překlady. Hlavně romány. Naposled jsem četl Heinricha Bölla.

Chtěl byste studovat v Německu?

Ano, chtěl bych studovat v Německu, ale nemám jinou. Jaký obor studovat, to ještě nevím.

Jestliže učíte němckou literaturu v originále, jistě máte nějaké problémy s německými vztahy? Přemýšleli jste o nich?

Přemýšlel, ale nemám zatím nějaký jasný názor. Každopřípadně si myslím, že bychom mohli žít jako sousedé bez ohledu na to, co se událo v minulosti, a mohli bychom se snažit vzájemně domluvit. A k tomu bychom se mohli učit jazyk toho druhého. Pro nás je tedy důležité učit se němcky.

Ali nějaké projekty vzájemné spolupráce?

Vím, že probíhal projekt, který se zabýval židovskou menšinou v Praze ve spolupráci s bavorskými studenty, a ještě něco dalšího, ale já jsem se toho zatím neúčastnil.

Tady bych ráda Petra doplnila, říká paní profesorka Dagmar Němcová ze stejného gymnázia. My máme dvě partnerské školy v Německu. Jednu v Severním Porýní-Vestfálsku a druhou poblíž Mnichova ve Bavorsku. A právě s těmi westfálskými jsme nyní v třetíletém projektu, který se týká svobodné doby války a poválečné doby a zabývá se tím, jak se z jazykového ostrova Iglau stala postupně Jihlava. Přesněji jsme se účastnili různých dalších projektů, například ekologických.

A nyní jedna mimořádná zkušenost studenta Pavla Bicka z Gymnázia v českém Krumlově, který má za sebou osmiměsíční studijní pobyt v Bavorsku a má je tedy doba porovnávat. Německý jazyk se už již devět let.

Mohl byste nám něco říci o svých nejsilnějších dojmech?

Na začátku bylo velmi obtížné zapadnout mezi německé studenty. Mám jsem velice silný dojem, že němečtí studenti jsou velice uzavřeni do skupinek a je hodně těžké se tam prosadit. Nakonec se to podařilo. Němečtí se nesmí bát ukázat, co umí, protože teprve potom ho německé okolí přijme.

Kdybych měl porovnat školský systém, pak v porovnání s tím naším je výuka v Německu zaměřena daleko praktičtěji, než u nás, což oceňuji. Na teorii je zápas, když se rozhodnu daný obor studovat na vysoké škole. Myslím se ve srovnání s nimi už máme jen samou teorii.

Celostátní kolo soutěže v německém jazyce vyvrcholilo slavnostním přijetím u velvyslance Spolkové republiky Německo pana Helmuta Elfenkämpera, který podpořil soutěž žáků za úctou a zájem o německý jazyk a kulturu. A vyjádřil uspokojení nad tím, že je možné každoročně na velvyslanectví uvítat účastníky celostátního kola této jazykové soutěže. I my děkujeme všem, kteří s námi spolupracovali, za rozhovor.